

כיצד עורכים תמרון ב"משמר הארץ"

מרק ההדרכה הגיתן בזה מאלף הוא לכשעצמו, וכן יש בו כדי לציין כמה מחקים האופייניים לפעולתו של "משמר הארץ" הבריטי.

המטרה

הנהירה לנו כבר לחלוטין מטרתו של התרגול הטקטי ב"משמר הארץ"? כל מפקד ב"משמר הארץ" יאמר לך, שכונתו בערכת תכניות לתדגילים כפולה היא: א) התנסות פקודיו בהגנה. ב) דירבון ההתענינות של אנשיו. אלה הם, ודאי שני נימוקים מצויינים המצדיקים את הזמן, הכסף והדלק המוצאים לכך; ברם, המאמינים אנו שקיימת סכנה חמורה, או אפילו סכנה ודאית של פלישה? אם לא, הבה ונתחסל, שכן "משמר הארץ" לא ידרש לשרות מעבר לימים.

אך אם, מצד שני, אנו רואים את הסכנה והיא בכל זאת עוד רחוקה מלהיות נחלת העבר, ואם אנו רואים כממשית מאד את הסכנה של החלטה גואשת ואחרונה מצד ה"הוגים" לכבוש את האיים האלה או להשמד בקרב, ואפילו אין אנו מניחים אלא את האפשרות של פשיטת אויב מהירה - חובה עלינו לעשות את כל אשר לאל ידנו כדי להבטיחו, שאנו מוכנים לקראתו לכשיבא.

ובכן כיצד עלינו להתכונן על צד היותר טוב לקראת ההתקפה המהירה והקטלנית על כפרנו מצד שונא מצויד יפה ומאומן אימון מעולה? ראשית, על-ידי זה, שנחשב לעצמנו בקפדנות מרובה את תכנית ההתקפה שהאויב קרוב לודאי ינקוט בה, את התכנית שהוא עלול כנראה לנקוט בה, ואתה תכנית שאפשר אולי כי ינקוט בה, ואחר על ידי עיצוב תכניות לשם הגנה בפני גירסאות-התקפה אלו, ולפי סדר החשיבות שצויין כאן.

בשעה שהמטרה הראשונה: התנסות הפקודים בהגנה - ברור שנכונה היא מכל הבחינות, הרי המטרה השניה: דירבון התענינותם של האנשים. - אם כי אינה בלתי-נכונה וודאי שהיא מובנת בהחלט, - עשויה לסבכנו בקשיים, אם לא נדע להזהר בפני כך.

למשל, לעולם אין לנו להמשך אחר הפתוי לעצב תכנית התקפה, וניח מהצמון דוקא, בדעתנו יפה, כי זהו הכוון הצפוי פחות מאחרים לאפשרות התקפה. - פשוט משום שאנו סבורים שהאנשים שם ייהנו יותר מפעולתם על שטחי הדשא הנעימים, מאשר אגב ההתגברות על קשיים הצפויים לרגל התקפה ממקומות אחרים. ושוב אין להסביר פנים לכל הצעה מלבבת מצד מפקד אחר לערוך "תרגיל קטן" שבו פלוגתך ופלוגתו תתקפנה זו את זו בשדה פתוח. וכשאחד ממפקדי מחלקתך פוקד על חלק גדול ממחלקתו לצאת

ולמגוש את האויב בעמדה מרוחקת, למען יפיקו אנשיו יותר הנאה מהתרגיל, הרי יש להסביר לו, כי יחד עם הרצון הטבעי לגרום לאנשים הנאה ככל האפשר, אחת ויחידה היא ההצדקה לתמרונים והיא — „התנסות לקראת בואו של האויב“.

זו היא, איפוא, מטרת התרגול שלנו. מיוחד הוא התפקיד המוטל על „משמר הארץ“, ונכון הדבר כי מוגבל הנו, אולם חשיבותו חיונית להגנת הארץ. אם נחרוג מתחומיו של התפקיד על-ידי זה שנתאר לעצמנו, כי אנו ממלאים תפקיד של „בטליון בהתקפה“, או של „פלוגה בהתקפה“ בשדה פתוח, הרי שנעסוק בבלתי אפשרי לגבנו ונשגה משגה חמור. אולם אם נתרכו בהגנת „כפרנו“ או „צומת-הדרכים“ או „עיר מולדתנו“, הרי שנתרום במדה לא קטנה לנגיפת האויב בבואו.

הבה נתנסה בכל שלב ובכל בחינה של הסוגיות: „ההגנה“, „פטרול הסיוור“ „הפטרול הלוחם“ החזק, שהוא חייב להיות מוגבל, כמובן, בהיקפו ובפעולתו, בכדי למנוע צמצום בלתי-נכון בכוח חיל-המצב; הבה נלמד את „ההתקפה הנגדית“, את „התצפית“, את „הקשר הפנימי“ ואת אימון מורי הדרך; הבה נשנן ונחזור ונשנן את המתודים שלנו בהדיפת התקפה מכל צד שלא תבוא, ונזכיר ללא ספק כי אנו מהוים גורם רב ערך ב-הגנת אנגליה“.

אירגון התרגול

נניח, כי החלטת לעצב מסגרת של תרגיל לשם התנסות פקודיך בתפקידיהם: מה טיבו של המנגנון שאתה זקוק לו על מנת להביא את הקרב המדומה הזה לידי תנועה?

לשם כך דרוש ארגון מדוקדק ופקוח חמור ביותר, שאם לא כן ישמט מידך התמרון ויתנון עד כדי התרוצצות פרועה של אנשים המתקיפים איש את רעהו בכל הכוונים, המטילים מסביב זיקוקין-די-נור המתפקעים בנפץ זוהר והיורים לבטלה את כל תחומשת-הסרק שברשותם, וכל זה בלי-שילמדו דבר. אכן, יהיה התמרון זקוק למנהל.

וכן יהא דרוש „אויב“ ולו זוג מכוניות-משא, או אם אפשר — רכב-זחלים של חיל הרגלים — לסמל טנקים; „שופטים“ אחדים, שהקשיש שבהם חייב להיות אחראי לארגון הנותרים; אחד או שנים אורחים, כגון נער עם אופנים להפיץ שמועות בכפר, ויתכן שאחד או שנים מאנשי ה-טור החמישי, להחזיק את הזקיפים במצב של מתיחות.

ועתה מלה אחת בדבר המנהל. אל תתאמץ למלא כאחד את תפקידו של מנהל התרגול וכן של מפקד חיל-המצב שיש לתרגלו.

לעתים קרובות טוען המפקד — מחבר התכנית, שברצונו לתרגל את עצמו בפקוד, אולם התוצאה לא תוכל להיות מספקת לעולם, מטעם ברור מאד, כי אם בדעתך לשוות לתרגילך צורה מציאותית, עליך להעמיד לא אחת את חיל המצב בפני אפתעות. אם תצליח להפתיעו-ונתת לו את הלקח

המועיל ביותר שיכולת ללמדו. אולם אם אתה הוא אשר חברת את התכנית וגם נטלת את הפקוד לידך, ואבד השעור הזה על כל ערכו. מוטב, איפוא, שתמסור את הפקוד לסגנך אגב אזהרה, שבהודמנות הקרובה שומה יהיה עליו לחבר את התכנית כדי לאפשר לך להתנסות בפקוד כרצוי.

והוא הדין לגבי השופט הראשי. אפשר שהמנהל יקח על עצמו תפקיד זה. אולם הנסיון הוכיח שאין זה רצוי. מוטב שהלה יהא פנוי ללכת לכל מקום שיצאה. כדי לשים עין כיצד עומדת היחידה במבחנים השונים, ולדון בקפדנות כל גשיאה על מנת להדגיש את הלכה בשיחת-הניתוח שלאחר התרגיל. אם אפשר הדבר רצוי שכל השופטים ילקחו מן החוץ. שלא לנגוע בשלמותו של חיל המצב, ובמיוחד יש להקפיד בבחירת השופט הראשי, שכן הרבה יהיה תלוי ביכולתו הארגונית.

כרור שאת ה"אויב" צריכה לספק יחידה אחרת: אם תפריש למטרה זו אחת מתוך מחלקותיך, לא זו בלבד שתחליש את חיל-המצב שלך, מה שיערער את סדורי ההגנה, אלא שאנשים אלה ידעו למפרע את כל חולשות ההגנה וישתמשו לרעה ביתרון זה.

ומן הנכון יהיה לומר במקום זה מלים מועטות בענין הסודיות. בתרגיל שבוצע לא מזמן על-ידי משמר הארץ, נפתחה התכנית בהודעה שנתקבלה 05.30 במטה הפלוגה, שצנחני האויב נחתו באיזור מטויים. הפעולה שנקטו בה עם קבלת ההודעה האמורה נעשתה באיירה שהיו בה כדי לעורר צחוק. מפקד הפלוגה צריך היה להזמין את מפקדי המחלקות, למסור להם את ההודעה האמורה ולתת להם הנראות לפי דרישות המצב. אולם לא היה כל צורך בכך, כי מפקדי המחלקות כבר היו במעון המטה בשעה 05.30: משום שידעו, כי בשעה זו בדיוק עומדת להגיע הודעה כזאת ושנוכחותם תדרש. פקודותיו של מפקד הפלוגה הוקראו מעל גליון, כשהן כתובות במכונת-כתיבה. פירושים מיותרים.

מפקדי המחלקות נתפזרו על מנת למסור את פקודותיהם למפקדי הכתות - אולם כל זה היה רק להלכה, - משום שלאמתו של דבר לא היה כל צורך בכך. לא זו בלבד שמפקדי הכתות כבר ידעו על דבר ההודעה ועל הפקודות הנובעות ממנה, אלא שכבר פעלו לפיהן.

הסבה האמתית לתבונה יתרה זאת של "ראית הנולד" נעוצה, כמובן, בעובדה, שכל אחד ידע למפרע מאין יבוא האויב ומה בדעתו לעשות.

וכן הלך לאבוד לקח מאלף ביחס לדברים הבאים: (א) קשר מהיר ויעיל בין מטות הפלוגה והמחלקות, (ב) הוצאת-פקודות מהירה, (ג) ביצוע מהיר ומדוקדק של הפקודות הללו, - וכל זה מבלי להזכיר את העדר יסוד האמתעה שהוא כלי-הנשק החזק ביותר של האויב, ואשר משום כך יש להשמר ממנו באמצעים של אימון כהלכה והתנסות מתמדת.

כרור מכאן, שהסודיות חשיבות יתירה נודעת לה בהכנת התכנית. מסתבר, שאין המנהל צריך לדבר על תכניותיו עם שום איש, מלבד אלה,

שמתפקידם לעזור לו בביצוע. בשורה הראשונה, לדוגמה אין הוא חייב לספר על כך לאדם זולתי למפקדו של האויב, לשופט הראשי ויתכן שגם לכתבן שלו. לאחר זמן יהיה הכרח לשתף בטוד את שאר השופטים ואת הקצינים של האויב, אולם חובה להסביר להם את העובדה, שמחצית ערכו של התרגיל תלך לאיבוד אם תגיע התכנית לידיעת המגינים.

שיחה מוקדמת, זהו החלק האחרון של הפעולה הארגונית המוטלת על המנהל. לאחר שבחר את אויבו ואת שופטיו, יקבע את מועד השיחה עם השופט הראשי ועם מפקד האויב, ובה יסביר בעזרת שלחן־חול או מפה את השעורים שברצונו להורות את פקודיו, ואת הפעולה שתדרש מהאויב בכדי לשמש את השעורים האלה.

ה ל ק ה

מתפקידו של המנהל – לאחר שעשה את כל הסדורים המוקדמים – לחבר בכתב את התכנית.

קודם כל וראשית כל, עליו לשקול בדעתו את הסוגיות שברצונו להורות בהן לקח.

לתפס את המרובה – משגה הוא. התקפה על כפר מכל הצדדים ובו בזמן גם מהאוויר לא תביא, בלי ספק כלום, מלבד ערבוביה, והאנשים לא ילמדו דבר.

הבה נניח, ולו רק לשם דוגמה, שהמנהל החליט להתרכז בסוגיות דלקמן:
(א) חשיבותן של התצפית והמסירה המהירה של הידיעות ממשמרות־התצפית למטה הפלוגה. – (ב) תפיסה מהירה של עמדות ההגנה ע"י חיל־המצב. – (ג) השימוש בפטרול־י-סור. – (ד) הגנת שתי עמדות המשמר מסוימות. – (ה) שימוש הרזרבה בתפקיד של התקפה נגדית. – אגב אורחא, יתגלה גם לקח נוסף רב, אולם התרגיל צריך שיהא מכוון ראשית כל כדי לאפשר למשמר־התצפיות "A", למשמרות־המגן "X" ו"Y" וכן לרזרבת־הפלוגה ולפטרול סור אחד או שנים את ההתנסות בתפקידיהם. זו היא, איפוא, המטרה, שלשמה יש לכתוב את התכנית.

ס פ ו ר ה פ ת י ח ה

ספור זה, המשמש פרק־פתיחה לנושא התמרון כלו, פותח בחדשות על דבר הפלישה העומדת בשער, הופך מהר לאינפורמציה מסוימת על דבר תנועות האויב בסביבה ומתפתח בהדרגה עד לקרב שעל הפלוגה ליטול חלק בה. פרק זה אינו צריך להיות ארוך, ואין כל הכרח בדבר לשקוע במערבולת מדיניות העולם בכדי למצוא נמוק לקריאת "משמר הארץ" לפעולה. ברם, ספור זה חייב להיות חי ומגרה במדה מספקת כדי לעורר את דמיונם של אנשי כל הדרגות ומלא ענין במדה כזו, שיהיה לו לאיש, "משמר הארץ" מה לספר באזני אשתו או באזני הזקנים בערב שלפני התמרון. ומעל לכל

שומה על הספור להמחיש לו את העובדה הפשוטה, שעתידי הוא למצא את עצמו בקרוב על משמרתו, כשהוא מחכה לידיעות על האויב ולמלוי התפקיד, שלקראת ביצועו היעיל הוא מכשיר את עצמו זה חדשים אחדים.

בניח, שממקור זה או אחר מגיעות אליו ידיעות שחיל האויר המלכותי גילה המוני סירות-הובלה, מוסוות יפה, במל בולון; שחקירה ודרישה נוספת בנמלי התעלה הוכיחה את מציאותם של עוד מאות כלי-שיט נוספים כאלה; שתצפיות-אויר גילו ריכוזים גדולים של חיילות-האויב; ושברור עתה בהחלט, כי הפלישה קרובה.

הודעה על כך המופיעה באולם האימונים, או מופצת בין האנשים באמצעים אלה או אחרים, תיצור את האוירה ההולמת ותמציא לכל איש ואיש את האזהרה, אשר גם בכוא הפלישה למעשה ודאי שתגיע אליו כמותה, ואשר תאפשר לו להבטיח את בואו מביתו לעמדתו בזמן קצר ככל האפשר לאחר קבלת ה"סיסמה".

אם רוצים אנו לבחון את הזמן הדרוש כדי להתיצב בעמדות, מן ההכרח, כמובן, לשמור בסוד את שעת האזעקה מכל איש, מלבד השופטים, שהם עצמם חייבים להמצא בעמדות-המגן השונות כדי שיוכלו למסור דין וחשבון על המועד, שבו היתה העמדה מוכנה לפעולה.

התכנית

עתה יש לעבד את פרטי התכנית שבאמצעותם תתנסה פלוגתך באותו סוג הענינים הצפויים לה בהכרח ואשר מולם תועמד בכוא הפלישה האמתית. נסה לתאר מההתחלה ממש מה עלול להתרחש למעשה.

קודם כל מטר שמועות - ולא דוקא ממקורות ה"טור חחמישי", אלא הספורים המוגזמים והמתעים, הרגילים על מקרים קלי ערך, ממשכים לגדול עד אשר "חדשות" מבהילות ביותר מגיעות לאזניו של מפקד הפלוגה.

בניח שיסופר לו על נחיתת צנחני-אויב על גבעה מסוימת ושהנער המספר, אם יחקרוהו בהקפדה יודה, שהוא לא ראה אלא מצנח אחד שנחת. הכנס סוכן אויב, שימסור לו על דבר מאות צנחנים בכון אחר, והשתדל להיות נוכח ולשים לב לפעולתו בהגיע אינפורמציה כזאת.

מה צריכה להיות פעולתו זו? חקירה מהירה אבל יסודית באמצעות שאלות, שלאחריה תבוא בשעת הצורך חקירה נוספת באמצעות פטרול-סיור מצומצמים מאד. העיקר הוא, שלא יעשה דבר בפזיזות ושימנע משימוש ברובה לכל מטרה שהיא עד שידע שיש בזה הכרח של ממש. ועתה לעצם הענין.

צריך לסדר שה"אויב" יגיע לתחום הפגיעה של הכפר. אולי צריך יהיה להביאו במכוניות-משא, אכן, אין כל הכרח להעמיד פנים כאילו נפלו מן השמים, שהרי יתכן מאד שאלה יהיו צנחנים גרמניים שתפסו מכוניות בריטיות. הם יגיעו למקום שהמכוניות יכולות למצוא להן מחסה מתצפית-אויר

והאנשים (שיהיו לבושים בגדי אויב: הנוח ביותר – כובעים מיוחדים) יצאו מתוך כלי הרכב ויתרכזו מהר.

הואיל ודבר זה יקרה בסביבת אחת ממשמרות-התצפית שלך הם יראו לעין. ופעולת הרץ המוביל את הידיעה החיונית הראשונה הזאת למפקד הפלוגה שלו וכן התנהגותם של האיש או האנשים הנשארים מאחור כדי לעקוב אחרי כל תנועות האויב, – מהוות את הסוגיה הראשונה שיש ללמדה בתרגיל יום זה.

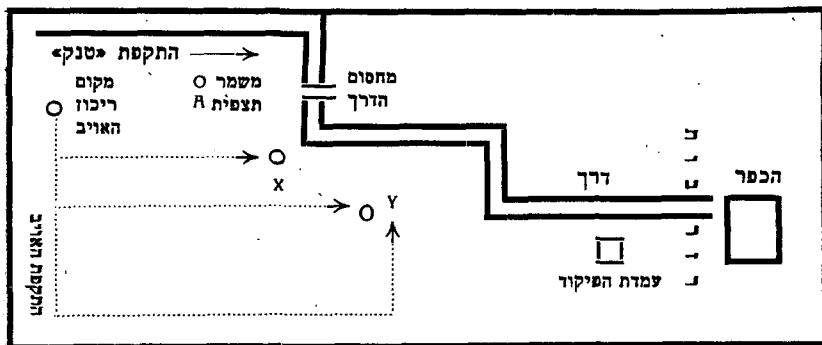
עם קבלת הידיעה יצפה מפקד הפלוגה להתקפה מידית מכיוון זה – ודבר זה עצמו מהווה סבה מצויינת לפתיחת ההתקפה מכיון אחר דוקא. אם סודר למפעץ, שהאויב ינוע מהרה בדרכים מוסתרות לעבר אנף אחר; ואם אחר שהתפלג שם לשתי קבוצות, יפתח בהתקפה מהכוון ששם מצפים לו פחות מכל – הרי שהפעולה האמתית של ה"הוגנים" בבואם תמצא דומה כמעט לגמרי לתכנית זאת.

מכל מקום תקנה על-ידי זה לקח טוב:

(א) לכתת-התצפית, הממשיכה לעקוב את האויב בכל אשר יפנה ולשלוח חזרה ידיעות על תנועותיו.

(ב) לפטרולי-הסיור אשר בהשלחם בזמנים שונים לשם מסירת ידיעות על תנועותיו, מתנסים הם בתפקיד הקשה של הבאת ידיעות חזרה מבלי להכנס בקרב.

(ג) למפקד הפלוגה, שמתפקידו יהיה לדאוג לכך, שברשות כל המעוניינים תהיה האינפורמציה הנכונה וכן להוציא פקודות מיוחדות כפי שיחייב המצב.

ועתה בנוגע להתקפה עצמה על משמרות-ההגנה שיש להתנסות בה באותו יום.

ההתקפה על המשמר X תפתח כנראה בזה, שהאויב ישתמש בדרך הגישה המוסתרת ביותר. דבר זה הובא, כמובן, בחשבון מראש מצד ההגנה, והתקדמותו בקו זה תעצר. ואז ינסה מתודים אחרים של התקרבות. וכל

מבקע שיעשה יעצר, או שהצלחתו תוכר על-ידי השופטים. בהתאם לכמות האש שכוונה נגדו.

בינתים תפתח ההתקפה על המשמר „Y” אולי בקשר עם הנסיון להשתמש בטנק (מיוצג על-ידי מכונית-משא) לשם פריצת המחסום בדרך.

עתה תהא נתונה למפקד הפלוגה ההודמנות גלות את כשרונו בשימוש הרזרבה – ולא דוקא לשם סתימת פרצות, אלא לשם עריכת התקפה נגדית מהירה ומכרעת שתשמש תשובה של ממש למצב.

הצלחת ההגנה או כשלונה תהא מותנית: בדיוק האינפורמציה שהמפקד מקבל, בהתאמצותו להיות בעצמו במקום ולראות את המתרחש, ובהחלטתו בבוא השעה היכן יוכל להשתמש ברזרבות שלו ביצילות הגדולה ביותר. המנהל חייב לראות את כל זה מראש כשהוא מחבר את התכנית. הוא בחן את המפה, יודע את הסביבה, מכיר יפה כל משמר הגנה, ויודע את הלקה שברצונו להורות. ואז עליו ליטול קולמוס ונייר ולדאוג למפרע לכל פרט שיש בו כדי להבטיח, כי הקרב יתנהל כפי שתיכן מראש.

הפקוח על ה„אויב”

יש לזכור תמיד, ש„האויב” אינו אלא חלק של המנגנון הבא לסייע בהקניית הלקח, אשר התכנית נועדת לתתו. והכרח מוחלט הוא להצלחת התמרון, שה„אויב” יפצא תחת פקוח ושיבצע בדייקנות את הנדרש הימנו. הסברה מדוקדקת של התכנית למפקד ה„אויב” – זהו הצעד הראשון. ואת תנועותיו של ה„אויב” מא’ ועד ח’, יש להדגים על גבי שלחן-חול, ועל כל זה יש לחזור – אם אפשר הדבר – על השטח בו יערך התמרון למעשה. אם מפקד ה„אויב” יעביר הלאה את הוראותיו בדיקנות, ואם יעלה בידו להוליך מצדו את קציניו הוא על פני שדה הפעולה, יש לקוות כי הכל יתנהל בהתאם לתכנית.

חוסר פקוח על ה„אויב” גורם לחוסר שליטה על מהלך התרגיל כולו, ולנטיה שאין להמנע ממנה לערבוביה ולכשלון בהקניית הלקח. בתרגילים צבאיים בקנה-מדה נרחב, נתון ה„אויב” כמעט תמיד במדה רבה לשקול-דעתו הוא, אולם אין לשכוח שתרגילים מסוג זה מיועדים לאימון מטות של מבני-צבא גדולים: ומכל מקום של מפקדים לא למטה ממפקד בטליון. והלא התרגיל שלך, בדומה לתמרונים הפלוגות בצבא הסדיר, מיועד להוראת קציני פלוגתך, סמלים וטוראים עצמם. ביכלתך לעבד את פרטי הדברים ככל שסדוריך מפורטים יותר (בהנחה, כמובן, שהם יעילים וניתנים לביצוע) כן תיטיב להבהיר את הלקח.

רק מחשבה אחת בלבד צריכה להיות השלטת על כל שיקול אחר בהכרתך – „זוהי חזרה על התקפה הצפויה לכפרי מה„הונים” בטרם ננצח במלחמה”. ואז לא תיחס חשיבות מרובה לכך, אם כל איש ואיש „כילה קצת

להנאתו" אם לא. השאלה האחת אשר תצטרך לשאל את עצמך תהא: האם באמת למדה הפלוגה את הלקח שקבעתי לתת לה?"

ה ש י פ ו ט

התרגיל הטוב ביותר והמעובד במיטב ההתמסרות עלול להכשל – וגם גכשל לעתים – בעטים של שופטים. ברם, אם קורה כדבר הזה, הרי מקור הכשלון נעוץ כמעט תמיד במנהל, אשר, או שלא הצליח להבהיר את כוונותיו לשופט הראשי, או שלא נקט בשום צעדים על מנת להבטיח שהשופטים העוזרים ידעו את תפקידם.

מהו תפקידו של השופט?

זהו, בקיצור, להציג בפני האיש בשדה את אשר היה שומע ורואה (ובמקרה של מלחמת גזים, את אשר היה חש ומריח) אילו היה תרגיל זה קרב אמתי.

לעולם אסור לו לתת לחיילים פקודות, פרט להודעות בדבר היותם „נפגעים“. וכן אסור לו לנקוט בנהג המזור, שהרגישו בו בתרגילים רבים של „משמר הארץ“ והוא – החזרתם לקרב של אנשים שנפצעו בראשיתו. אמת הדבר, שהנפגע בראשית הקרב גידון לשעמום, אולם אם התכנית עוצבה כיאות על מנת להורות לקח חיוני ולהציל חיי אדם יקרים בכוא היום ההוא, הרי שיש להציג בפני האנשים את הקרב האמתי בצורה הקרובה ביותר למציאות – ואין אנשים מתים חוזרים לחיים במלחמה!

כפי שכבר הוסבר קיימות שתי דרכים לשימוש ב„אויב“:

(א) כשכל תנועותיו, מא' ועד ת', נתונות לפקוחו של המנהל. כדי להביא לידי הפעולות הדרושות לשם הקניית הלקח הרצוי.

(ב) כש„אויב“ חפשי להוציא לפועל תכנית-התקפה משלו בכל דרך הנראית לו נכונה.

הבה נדון במקרה א', כשא„אויב“ נתון לפקוח, ונלמד את תפקידם של שופטים בכללו, בתחומי התכנית שתיארנוה לעיל (בפרק על התכנית). השופט הראשי, לאחר שהקשיב בתשומת לב להוראות שניתנו על-ידי המנהל למפקדו של ה„אויב“, ולאחר שנוכח, כי הוא מבין את תכניותיו וכוונותיו של המנהל, יכנס ישיבה של השופטים עוזריו.

הצלחתו או כשלונו של כל התרגיל יהיו מותנים למעשה, במדה מרובה, בעבודתה של הפגישה האמורה הנ"ל ובבהירותן של ההוראות שניתנו על-ידי השופט הראשי.

השופט הראשי יפתח בתיאור כוונותיו ותכניותיו של המנהל כששלחן-החול לפניו. הוא יציין את משמר (או משמרות) התצפית, שיופעלו ראשונה: את עמדות-המשמר „X“ ו„Y“ שיותקפו; את עמדת מטה הפלוגה, את מקום המצאה של הרזרבה. ויתר הפרטים החשובים.

בפנותו לכוח התוקף, יציין את העמדה שבה יצא ה„אויב“ מכלי-

רכבו, יתאר את דרך גישתו, יראה היכן הוא מתפלג לשתי קבוצות, כיצד קבוצות אלו מתכונות להתקדם לעבר שני משמרות-ההגנה, והיכן תטתח ההתקפה במכונית-המשא, המסמלת את הטנק, ואז יקבע תפקידים בשביל השופטים לפי הקוים דלקמן:

שופטי ההגנה

לשופט משמר התצפית: „ארצה לדעת באיזו מהירות הבחינו ב„אויב“, אימתי נשלחה הידיעה הראשונה חזרה למטה, ואם הצליחו אנשי המשמר לא לאבד את ה„אויב“ מתחום ראייתם ולשלוח חזרה ידיעות בזכר. תנועותיו מבלי שייראו עצמם. השתדל שלא יגלוך זמן רב ככל האפשר. הואיל ונוכחותך תעיד מיד לשני הצדדים על קרבת ה„אויב“.

לשופט של משמר „X“ ולשופט של משמר „Y“: „עליך להשתדל ששום איש מהכוח התוקף לא יגלה אותך לפני שיוברר לך. שהמשמר שלך והאויב הבחינו זה בזה. רק אז תגלה את עצמך ותפגש את השופט של הכוח התוקף, תספר לו מה הם כלי הנשק העומדים מול ההתקפה. היכן הם נמצאים ועל איזה שטחים הם חולשים. תברר אתו את האפשרות או את אי-האפשרות של התקדמות, ובהתאם לכך קבע את הכרעתך“.

לשופט של מטה הפלוגה: „תשאר במשך כל הזמן עם מפקד הפלוגה. מתוך תשומת-לב קפדנית לכל פקודה הניתנת ולכל פעולה שנעשית על ידו“.

לשופט של הרזרבה: „ארצה לדעת אימתי הוצאו עליידי מפקד הרזרבה הפקודות להתקפה נגדית, ואם הן היו ברורות לחלוטין. משמעת שניתנו הפקודות האמורות עליך ללכת מיד למקום שבו, לפי ידיעתך, עומדת להפתח ההתקפה הנגדית. כאן תפגש את השופט של ה„אויב“ סדר שיראה אותך מהר את עריכת כוחות ה„אויב“; ספר לו על עצמת-האש, כוחה המספרי והכוון של התקפה הנגדית העתידה, ויחד אתו החלט, אם היא יכולה להצליח או לא; בהתאם לכך פקח על תנועותיה של יחידת ההתקפה הנגדית“.

לשופטי המחלקות (אחד אחד לכל מחלקה): „אפשר שידרשו ממך לצאת עם פטרול-סיור. אם כן, השתדל להיות בלתי נראה, אך בקרוב מקום מספיק, כדי שתוכל לפעול כשופט. אם הפטרול ימצא פתאם תחת אש. בכל מקום שמצוי בו ה„אויב“ הפגש עם השופט שלו, ובעזרתו תוכל להחליט האם היו „אבדות“. אולם אם פטרול הסיור יודע את מלאכתו, ימנע מהסתבך בשום פעולה. וכן ארצה לדעת ממך עד כמה הצליח הפטרול בתפקידו, ומה מדת האינפורמציה שמסוגל היה להעמיד לרשות מפקד הפלוגה“.

לשופטי הכוח התוקף

לשני שופטים, אחד לקבוצה א' ואחד לקבוצה ב': „תעשה את דרכך יחד עם יחידות המשנה הקדמיות של הכוח התוקף, מובן.

מתוך הקפדה, שלא להראות לאנשי ההגנה ושלא לגלות על-ידי כך את מגמת ההתקפה המתקרבת. אולם, מיד לאחר שדבר זה אינו יותר בגדר סוד, עליך לעשות דרכך לפנים, לבוא במגע עם שופט ההגנה, להודע על כוחה ועצמת-האש של העמדה המתקפת. לפי האינפורמציה הזאת תוכלו, אתה ושופט ההגנה, להחליט ולקבוע את הכרעותיכם.

לשופט ליד מכונית-המשא: «מכונית-המשא שלך, כוכור, מסמלת טנק קל. שום טנק קל לא יוכל לפרוץ אחד ממחסומי הדרך שבמקום. מיד בהקראת המחסום בדרך, אנוס? יהיה הטנק או לשנות את כוון מהלכו או לפתוח באש על המחסום בכדי לפתחו למעבר.

ועכשיו יכול אתה לצפות שיתקיפוך ברימונים אנטי-טנקים ובמטילי-רימונים מטפוס „גורטהוור“. עליך ועל שופט ההגנה במקום יהיה להחליט, אם הטנק יצא מכלל שימוש אם לאו. ואם האנשים שיקפצו מתוכו נהרגו באש הנשק-הקל אם לאו. ועליך לנסוע במכונית-המשא עד שתגיע לירת-ההפעולה». אחר מתן כל הפקודות האלו לא רב יהיה הצורך בהוראות נוספות.

„אימון-הקרב“ הבריטי החדש

הצבא הבריטי מתאמן לקראת הקשיים הנוראים שיעמוד בפניהם בהפתח חזית אירופית. אנשים מובחרים מכל דיביזיה ודיביזיה מקבלים עתה את האימון הריאליסטי הנמרץ מאתו הסוג שטופח מלכתחילה לחיסון חיילות ה„קומנדו“. הסיסמה היא: «התקפה». במרכזו של אימון זה עומד „נתיבי-מרוץ הרם והזיעה“. הריזה סוג של התחרות-מרוץ אגב התגברות על מכשולים. בריצה בלתי פוסקת. האנשים לבושים בגדים ישנים ועמוסים תרמילים מלאים ורובים מכודנים. המכשול הראשון הריהו — צומת בעומק של 10 רגל תיל דוקרני שדרכה עליהם לזחול. ואחרי זה באים מכשולים אחרים, שעליהם לקפוץ מעליהם או לזחול מתחתם. עתה מוטל עליהם לתקוף מטרת כבידונים.

שקים ממולאים דם חיות מחוברים למטרות אלו, והדם ניתז על האנשים כשכידונים מתקעים בהם. שני אנשים במשאבות-ארכובה, ליד כל מטרה מתזים עוד דם על האנשים התוקפים.

לאחר מטרת-הכידונים הראשונות מוכרחים האנשים להבקיע להם דרך בתוך גיא צר הסתום במברי מפולת ובתיל וממולא בעשן מעורר גועל.

יחד עם האנשים רצים המדריכים ומטילים סביבם זיקוקי נפץ גדולים. ומפעם לפעם מפעילים המהנדסים מוקשי קרקע, שהתפוצצותם מסמלת את נפץ גזזי הגרמנים.

האנשים חוצים נחל ברגל ואו, רטובים עד לעצמותיהם, שרוטים וזבים דם, הם מסתערים על סכך-תיל שני. וכאן יורים שני מדריכים תחמושת חיה וממקלע ברן, באופן שפירורי העפר ניתזים מתחת רגלי התוקפים. אחרי התיל נמצאת מדורה בוערת, המשאירה רק מקום דחוק לעבור סביבה ואחרים מאנשים פורצים ישר דרכה.

כמכשול הבא משמשת תעלת מים, חמש רגל גבהה, שתחתיתה בוצ עמוק. לאחר שנחלצו מתוכה בקושי זונקים האנשים לגיגל שני ודרך ברכה מזוהמת ומכאן ואילך מוליך נתיבי-המרוץ מעלה, דרך תיל דוקרני נוסף, עד לקיר בגובה 10 רגל. האנשים העייפים דוחפים זה את זה מעל לקיר וסוחבים מעל לו את האדם האחרון. וכל עוד הוא זוחל על הקיר, נופלים האחרים לקרקע ויורים כדורים זוהרים במטרות שצורתם צורת אדם. ההסתערות מסתיימת בהתקפה במעלה גבעה אל גקורת-הסיום.